

XIII. KER. MTST.
ÉPFU. BARLNGKUTATÓ CSOPORT

M U N K A T E R V

az 1967. kutatási évre
/és a csoport főbb adatai./

I. A CSOPORT NEVE ÉS HOVATARTOZÁSA

"ÉPFU" barlangkutató csoport.
Szervezetileg a XIII. ker. TST-nek az ÉPFU vállalatnál levő Természetjáró Szakosztályához tartozik.
Szakmai tanácsadója barlangkutatói vonatkozásban Dr. Kessler Hubert geológus-mérnök.

II. A CSOPORT TAGJAI

Aperianov Antal
Biró Gyula
Korcso István
Kovács I. György
Kovács II. György
Könnyű Árpád
Szabadkai Hajnal

Antal József
Kerekes Sándor
Kovács Erzsébet
Kovács I. Györgyné
Kovács II. Györgyné
Nádházi Elek

III. MILYEN EREDMÉNYT ÉRT EL A CSOPORT

1./ BARADLA barlang

Evégeztük a mellékelt jelentésben felsorolt pontok bemérését, azok felszíni környezetét feltérképeztük, felderítettük a feltételezett felső szint kutatására elsősorban szám-bajöhető pontokat.

Megkezdjük az Olymposz vízfolyásának felbukkanási pontján feltételezett szifon bontását. A sziklás, agyagos szifont ~~mx~~ megtaláltuk, kissé meg is nyitottuk. Az általunk nyitott részen át igen erős, élénk huzat tör elő, mely mögötte szabad járatot látszik bizonyítani. A munka 1966-ban közbejött akadályok miatt szünetelt. Újabb expedíciót 1967-ben szándékozunk indítani.

2./ Budakalászi 208 m Ezüsthegy barlangja

A hosszan elnyúló hegyhát Kevély felé eső végén lévő felhagyott kőfejtőben feltehetően hévforrásos eredetű jelenleg 132,9 m járáthosszuságú barlangot fedeztünk fel a pleisztocén vagy pliocén kora forrásvízi mészkőben /travertino/. Ennek felmérését végezzük. Egy éven át az Állatrendszertani Intézet részére rovarcsabdák segítségével biológiai gyűjtést végeztünk a barlangban.

IV. A CSOPORTVEZETŐ EDDIGI TEVÉKENYSÉGE, EREDMÉNYEI

A csoport vezetője Könnyű Árpád nálunk a szervezési munkáért és a csoport fegyelmeért felel. A kutatás irányítását szakmai ténen Kovács I. Györgyné /Putz Gizella/ végzi. Nevezett 1959 óta foglalkozik a Baradla barlang kutatásával. 1959-ben a barlang kutatóbrigádjának vezetője. Ebben a beosztásában Jakucs László barlang-igazgató vezetése alatt dolgozik. 1960-tól a Meteor női /Vass Imre/ kutatócsoportjának vezetőjeként amatőr alapon folytatja a kutatást, most már a Baradla felső szintje után. A csoport szakmai tanácsadását ekkor Venkovits István főgeológus vállalta. 1964-től, az ÉPFU barlangkutató csoport megalakulásától

a fent jelzett kutatási munkákat vezeti férjével Kovács I. Györggyel együtt. A csoport szaktanácsadója azóta Dr. Kessler Hubert geológus-mérnök aki mint - többek között - a Baradla jelenlegi legjobb ismerője eddig is igen jelentős segítséget nyújtott a csoportnak.

V.

A CSOPORT 1967. ÉVI RÉSZLETES KUTATÁSI TERVE

1./ Baradla barlang

A kettős ünnepeken, valamint nyáron egy kéthetes táborban több kutató expedíciót hajtunk végre és megkezdjük az alatt felsorolt pontok feltárását:

- a./ Nehéz ut két végpontja között egy a felmérés során felfedezett ponton valószínűleg szifon által lezárt barlangfolyosó torkollik. Ennek kibontását kívánjuk végezni. Ez a hely a turák utvonalából kiesik, adottságai folytán semmiféle cseppkőalakulat a közelében nincs, melynek épségét veszélyeztetnénk. A kibontott anyag elhelyezésére olyan lehetőség van, mely a barlang képét nem rontja. Mint azt jelentésünk l/b. pontjában irtuk, ezek a szempontok döntő sullyal estek latba a kutatási helyek kiválasztásában.
- b./ A Vaskapu kürtőjének bejárása, az Olimposz szifonjának kibontása.
A kürtők bejárása bontással nem jár. Az Olimposz szifonjából kikerülő anyag pedig ugyanugy elhelyezhető, mint az A. pontban említettük.
- c./ A tündérvár kettős kürtőjének folytatásában a továbbjutást megkíséreljük. A kürtő folytatásában vízszintes szakasz következik, melyben legutóbbi ottjártunkkor mély víz volt és a járat csupán a víz szintje alatt tágult járható méretűvé. Ezt a vizet megkíséreljük leengedni és a továbbjutást megpróbáljuk.
- d./ A Pindusz hegy kürtőjének bejárása.
Ezt legutóbb biztonságos felszerelés hiányában nem kísérelhettük meg.

A jelentésünk második oldalán felsorolt többi helyeket is kutatni kívánjuk, azonban csak a fenti pontok kutatása után.

2./ Budakalászi 208 m Ezüsthely

- a./ Folytatjuk az általunk felfedezett barlang feltáró munkáit ugyszintén a hegyoldal aljában talált u.n. Pince barlang feltárását is. Ujra felmérjük mind a két barlangot úgy, hogy a méréssel a tetőn levő háromszögelési ponttól indulunk el, mivel itt az északi irány adott és így a mágneses műszerek alkalmazását elkerülhetjük.

- b./ A feltárási munkák elsősorban nem a vízszintes rész továbbkutatását, hanem a mélyebbre hatolást célozzák. Ebből a szempontból számításba vesszük a nagy folyosóban lévő u.n. "Viznyelő" járatot /függőleges/.
- c./ A barlangon kívül az alábbi feltáró munkákat fogjuk végezni
- a barlang bejárata előtt - a fentről legördült törmekékből képződött - törmelékhalmot eltávolítjuk. A felfedezőág talaja ugyanis álfenek, mely a folyosó oldalfalainak összeszűkült részén fennakadt kőtömbökből áll és lehetséges, hogy a ~~mély~~ mélyre lenyúló hasadék 2-3 méterrel lejjebb járható folyosót képez.
 - az u.n. "Ruhaszaggató" hasadék megbontása.
- d./ Viz és kőzetelemzések a jelenleg ismert és a feltárandó barlangrészekben.
- e./ Biológiai gyűjtés a barlangban Szabó István mikro-biológus részére /Nemzeti Múzeum/.
- f./ Ujból ~~sz~~ tatarozzuk az Ezüsthegyen levő kutatóházunkat.

Végezetül megemlítjük, hogy a kőfejtőben és környékén számos történelmi, sőt őstörténeti érdekesség nyomára akadunk. Ezeket részben bejelentettük az illetékes szerveknek, részben be is szolgáltatottuk őket. Amíg azonban azok helyszíni megtekintésére és védelmére sor nem kerül, jóformán naponta veszélyeztetve vannak.

Pl. a hegy D-i lejtőjén a kőfejtő alatt igen régi, kőtörmény nélkül felrakott falak maradványai voltak, de azokat ma már - hivatalos védelem híján - majdnem teljesen széthordták. A kőfejtőben lévő érdekes geológiai alakulatok, a kőzetbe zárt kövületek /igen épek !/ sőt maga a barlang is illetéktelen rongálás és pusztítás alanyai.

Bár a fenti objektumok védelmét törvény biztosítja, erről hivatalos értesítést az illetékes Budakalászi Községi Tanács VB. ezideig nem kapott. Mikor mi erről velük beszéltünk, a legnagyobb készséggel álltak rendelkezésünkre és biztosítottak róla, hogy minden szükséges intézkedést megtesznek, ha a védetté nyilvánítás tényéről és a tennivalók mibenlétéről a Természetvédelmi Hivataltól hivatalos értesítést kapnak.

Kérjük az illetékes szerveket, hogy a fentiek értelmében a lehetőséghez képest mielőbb eljárni sziveskedjenek.

Jó szerencsét !

Budakalász, 1967. február 10-én.

Kovács Györgyné
.....
/Kovács Györgyné kutatásvez./

Könnnyü Árpád
.....
/Könnnyü Árpád csoportvezető/